

Sammanfattning av Europadomstolens dom den 6 december 2012 i målet D.N.W. mot Sverige, nr 29946/10

En utvisning till Etiopien bedöms av majoriteten inte strida mot artikel 3 trots förekomsten av tidigare tortyr, med beaktande av att DNW därefter kunnat agera öppet i hemlandet under ett års tid utan ytterligare svårigheter samt förekomsten av vissa trovärdighetsbrister i övriga delar av sökandens berättelse.

Bakgrund

Sökanden i målet, DNW, är en vuxen man från Etiopien som sökte asyl i Sverige under sommaren 2007.

Till stöd för ansökan uppgav DNW bl.a. följande. – I hemlandet var han diakon i den ortodoxa koptiska kyrkan. Under det nationella valet 2005 fungerade han som valobservatör. I denna egenskap bevitnade han hur tjänstemän gjorde sig skyldiga till många felaktigheter varför han vägrade underteckna ett yttrande om att valet hade genomförts korrekt. Han mottog därefter flera dödshot och i anslutning till en gudstjänst den 12 juni 2005 blev han allvarligt misshandlad av två okända män utanför kyrkan. När han i september 2005 deltog i firandet av en traditionell kristen högtid greps han av två polismän och fördes till polisstationen i Addis Abeba. Han anklagades för regimfientlig verksamhet och hölls fängslad under tre månader och elva dagar samt utsattes för tortyr. Efter att ha blivit frisläppt deltog han den 20 januari 2006 i en demonstration mot valresultatet och togs på nytt tillfånga av två okända män som förde honom till Kalitifängelset i Addis Abeba där han hölls fången utan några formella anklagelser och utsattes för systematisk tortyr under fem månaders tid. Under tiden i fängelset predikade han för andra fångar. Han berättade också om sin historia för en av vakterna som sedermera hjälpte honom att rymma från fängelset. Han höll sig därefter gömd för myndigheterna genom att tillsammans med en grupp pilgrimer resa mellan olika kristna heliga platser och predika. Pilgrimerna betalade honom för att resa med dem och predika och så småningom bestämde de sig för att hjälpa honom fly landet med hjälp av smugglare.

Den nationella prövningen

Migrationsverket avslog ansökan den 27 oktober 2008 bl.a. då man fann att DNW:s berättelse brast i trovärdighet och att hans redogörelse för hur han hade rymt från fängelset inte var sannolik. Migrationsverket betonade också att DNW aldrig hade blivit dömd för något brott eller hade försökt kontakta rättsvårdande myndigheter i Etiopien angående det våld han hade utsatts för.

I migrationsdomstolen vidhöll DNW vad han tidigare anfört samt uppgav att han hade trakasserats i Etiopien på grund av sitt utländska utseende till följd av att hans mor är eritrean och att han hade anklagats av myndigheterna för att vara en spion. Han gav också in en arresteringsorder som utfärdats av etiopiska myndigheter den 27 februari 2008 och uppgav att några medlemmar ur hans kyrka i Sverige hade besökt Etiopien varvid den lokala polisen hade överlämnat arresteringsordern till dem. Dessutom gav DNW in ett specialistutlåtande från Kris-och traumacenter vid Danderyds Sjukhus som innehöll både en psykiatrisk och en rättsmedicinsk bedömning. Av utlåtandet framgår att DNW bedömdes lida av posttraumatiskt stressyndrom (PTSD) samt att inget talade emot att de flertalet fysiska skador som identifierades hade uppkommit vid den tidpunkt som DNW hade uppgett. Vidare framgår av utlåtandet att skadorna är förenliga med DNW:s berättelse och kan stödja hans beskrivning av hur han utsatts för tortyr.

Migrationsdomstolen avslag överklagandet den 17 december 2009 och angav bl.a. följande. – DNW har inte styrkt sin identitet. Den ingivna arresteringsordern är av enkel natur och har ett begränsat bevisvärde. Den medicinska bevisningen bekräftar att DNW lider av PTSD och att han har ärr på kroppen men den kan inte bekräfta hur dessa skador har uppkommit. DNW:s berättelse har också varit vag och trappats upp under processen. Det var inte förrän vid den muntliga förhandlingen som DNW exempelvis uppgav att han hade misstänkts för att vara spion. Beskrivningen av hur han rymde från fängelset och hur han fick vetskap om att han är eftersökt av etiopiska myndigheter är också märklig. Trovärdigheten i DNW:s berättelse är således låg. Migrationsdomstolen pekar också på att det som DNW uppger sig ha utsatts för inträffade flera år tidigare, att han inte har varit politiskt aktiv och att han inte hade haft några problem före valet 2005. Dessutom har den politiska situationen i Etiopien lugnat ner sig sedan dess.

Migrationsöverdomstolen beslutade den 17 mars 2010 att inte bevilja prövningstillstånd.

Parternas huvudsakliga inställning i Europadomstolen

DNW anförde bl.a. följande. – Han lämnade Etiopien på illegal väg varför han inte har några identitetshandlingar med sig. Hans psykiska hälsa har varit väldigt dålig sedan han kom till Sverige och han har haft svårt att prata om sina upplevelser. Han har gett in handlingar till stöd för att han har utsatts för tortyr och att han har skador som är förenliga med den tortyr han beskrivit samt som utvisar att han lider av PTSD. Dessutom har han gett in handlingar som stödjer hans uppgifter om att han har kallats till förhör av de etiopiska myndigheterna angående hans aktiviteter i samband med valet 2005. Etiopien är vidare ett land där dissidenter fängslas utan rättegång.

Sverige anförde bl.a. följande. – Med beaktande av bl.a. den medicinska bevisningen kan klaganden visserligen ha utsatts för behandling i strid med artikel 3. Emellertid är den väsentliga frågan i målet om DNW har kunnat underbygga att det föreligger en verklig risk för sådan behandling vid ett återvändande. Den ingivna arresteringsordern har äkthetsbedömts genom den svenska ambassaden i Addis Abebas försorg. Vid en jämförelse av dokumentet och andra officiella dokument från etiopiska myndigheter har framkommit att stämplarna i arresteringsordern väsentligen avviker från de i andra dokument. Underskriften i dokumentet skiljer sig också till formen från underskrifterna i jämförelsematerialet. Arresteringsordern kan därför inte antas vara äkta och den omständigheten att DNW har gett in en sådan handling försvagar hans allmänna trovärdighet. Oberoende av handlingens äkthet kan det inte anses sannolikt att han fått tag på den på det sätt som uppgetts. Vidare är arresteringsordern daterad i februari 2008, relativt lång tid efter att DNW lämnade landet. DNW har inte presenterat någon rimlig förklaring till varför den utfärdats så sent vilket ytterligare får anses försvaga trovärdigheten av hans uppgifter. Sverige vidhåller också de slutsatser avseende DNW:s låga trovärdighet som i övrigt gjorts i nationella instanser. Vidare greps DNW och utsattes för illabehandling i samband med valet 2005. Han har enligt egna uppgifter inte varit politiskt aktiv på något sätt utöver arbetet som observatör vid detta val. Han har således inte haft någon framträdande position i den etiopiska oppositionen. Mot denna bakgrund och med beaktande av att han lämnade hemlandet 2007 framstår det som osannolikt att han allttjämt skulle vara av intresse för etiopiska myndigheter även om hans redogörelse för varför han lämnade landet skulle läggas till grund för bedömningen.

Europadomstolens bedömning

Europadomstolen noterar inledningsvis att DNW har hörts av både Migrationsverket och migrationsdomstolen och att det DNW anförts noggrant har värderats av dessa instanser samt att deras beslut har innehållit utförliga resonemang om skälen för bedömningen.

Europadomstolen noterar vidare att DNW inte har underbyggt att etiopiska myndigheter skulle vara ansvariga för händelsen i juni 2005 då DNW överfölls av två okända män. Denna händelse kan inte

ses som något annat en kriminell handling av privata aktörer och kan således inte tas till intäkt för ett aktuellt myndighetsintresse för DNW.

Europadomstolen finner ingen anledning att ifrågasätta att DNW under två perioder har varit fängslad och utsatts för illabehandling i samband med valet 2005. Av särskild vikt är den rättsmedicinska bedömningen som fastslår att DNW:s skador kan stödja hans beskrivning av den tortyr han utsatts för. Europadomstolen finner dock att det inte kan uteslutas att vissa av DNW:s skador härstammar från händelsen i juni 2005. Vidare instämmer Europadomstolen i Sveriges bedömning att den huvudsakliga frågan i målet är vad DNW nu skulle riskera vid ett återvändande. I detta sammanhang fäster Europadomstolen vikt vid att DNW, innan han lämnade Etiopien, tycks ha rest runt och offentligt predikat under nästan ett års tid efter att ha rymt från fängelset utan att myndigheterna visade något fientligt intresse för honom.

Vidare anser Europadomstolen att den påstådda arresteringsordern har mycket begränsat bevisvärde med hänsyn till svenska myndigheters äkthetskontroll. Det framstår inte heller som sannolikt att myndigheterna skulle ha lämnat över den till medlemmar av DNW:s kyrka på det sätt som uppgetts. Därutöver finns ytterligare frågetecken i trovärdighetshänseende, det får bl.a. anses anmärkningsvärt att DNW först vid den muntliga förhandlingen i migrationsdomstolen nämnde att han sågs som en spion i hemlandet.

Mot denna bakgrund och med beaktande av att DNW inte har varit politiskt aktiv i Etiopien samt att de händelser som DNW beskrivit utspelade sig 2005 och 2006 och att han lämnade landet 2007 finner Europadomstolen det osannolikt att DNW fortfarande skulle vara av intresse för etiopiska myndigheter.

Majoriteten av Europadomstolens ledamöter (5 röster mot 2) anser således att DNW inte har lyckats göra sannolikt att han löper en verklig risk för behandling i strid med artikel 3 vid ett återvändande till Etiopien.

Minoriteten argumenterar för att den omständigheten att DNW bl.a. med medicinsk bevisning ostridigt har underbyggt sina påståenden om tidigare tortyr måste medföra att bevisbördan skiftar till staten. Att som majoriteten istället låta bevisbördan fortsatt vila på DNW och fokusera på mindre trovärdighetsfrågor är uppenbart i strid med etablerade principer så som de uttryckts i *R.C. mot Sverige*¹.

---

¹ R.C. mot Sverige, den 9 mars 2010, nr 41827/07.